PROFWCH BOB PETH.

"ATHRAWIAETH BEDYDDIADAU."

MEDDYLIA llawer, oblegid i Paul ddweyd " un bedydd," nad yw yn iawn i fedyddio neb fwy nag unwaith. Ond camsynied mawr yw hyna, ag sydd yn cyfodi oddiar draddodiad ein tadau, y rhai ni wyddent y gwahaniaeth sydd rhwng yr " un bedydd" ag amryw weinyddiadau o'r cyfryw. Nid yw gweinyddiad yr ordinhad ar ddau berson yn gwneyd dau fedydd ; ac, wrth gwrs, nid yw bedyddio dyn ddwywaith yn cyfansoddi dau fedydd, mwy nâ phan yn bedyddio dau berson. Bedyddiad yw un gweinyddiad o'r ordinhad, a " bedyddiadau" yw amrywiol weinyddiadau. " Athrawiaeth *bedyddiadau*," ynte, sydd dan sylw; ac y mae arnom eisieu ei phrofi yn rhesymol ac yn ysgrythyrol. Yr ydym ni mor barod â neb i addef mai " un bedydd" a ddylai fod ; ac yr ydym hefyd yr un mor barod i haeru fod mwy nag un yn cael ei arddel yn Nghymru yn y dyddiau hyn, a chan y rhai hyny sydd yn crochfloeddio " un bedydd." A feiddiwn ni ddweyd mai " *un* bedydd" yw bedydd yr arwydd, bedydd y siampl, bedydd y daen, bedydd y droch, bedydd y baban, bedydd y crediniol, a'r bedydd er maddeuant pechodau ? Na, gwyddom er ys blynyddau bellach, nas gall llawer fod yn un.

Yn awr, gan mai " un bedydd" a ddylai fod, cawn chwilio allan pa fath un yw hwnw, fel y gallom farnu os ydyw yn fedydd a ellir weinyddu fwy nag unwaith ar yr un person. Dichon y bydd dywediad Pedr ar ddydd y Pentecost, yn ddigon i egluro dyben y bedydd. Dywedai efe, " Edifarhewch, a bedyddier pob un o honoch yn enw Iesu Grist, er *maddeuant pechodau*" (Act. ii, 38). Mae yn rhaid mae y bedydd yna a feddyliai Paul am dano, pan y dywedai " un bedydd," ac nid un arall. Nid bedydd ydoedd i arwyddo maddeuant, ond i gael maddeuant trwyddo ; a'r sawl a ufyddhäai i fedydd felly, a dderbyniai faddeuant pechodau gan Dduw, trwy ymateb cydwybod dda yn y bedydd. Trwy ufyddhau i fedydd er maddeuant pechodau, neu gymmeryd ei " eni o ddwfr ac o'r Ysbryd," yn unig y gall dyn fyned i mewn i deyrnas Dduw. Pan yn nheyrnas Dduw, nid oes achos i neb gael ei fedyddio, neu ei eni drachefn, am bob trosedd a wna : gwna y tro iddo ofyn maddeuant y Brenin a'i gyd-ddeiliaid, canys y mae Mab y Brenin yn eiriol dros bob un yn y deyrnas. Ond pan na wnelo y deiliad felly, a thrwy hyny droseddu yn ormodol, mae yn cael ei fwrw allan i deyrnas y tywyllwch, sef i'r un sefyllfa ag oedd ynddi ar y cyntaf. Yn awr, golygwch fod chwant ar y cyfryw i ymddarostwng eilwaith, a dymuniad ynddo i fyned i mewn drachefn i deyrnas Dduw ;—pa fodd y gallai efe fyned ? Ai megys lleidr, trwy ddringo lleoedd anghyfreithlawn, neu ynte trwy y drws, megys o'r baen ? Os mai trwy y drws yr elai, fel pob dyn gonest, a fuasai hyny yn gwneyd yr un drws hwnw yn ddau ddrws ? Ac os nad bedydd er maddeuant pechodau, neu " eni o

ddwfr," yw y drws, pa beth all efe fod? Nid oes achos trafferthu i ateb: canys nid yw gweinyddiad ddwy waith neu dair o fedydd, ar yr un person, ddim yn gwneyd ychwaneg nag "un bedydd,"—mwy nag ydyw credu yr un peth ddwy waith neu dair drosodd, gan yr un person, ddim yn gwneyd ychwaneg nag "un ffydd." Mae yn amlwg, ynte, y rhaid i ddyn gredu o'r newydd, a chymeryd ei fedyddio o'r newydd, cyn y gall fyned i mewn o'r newydd i deyrnas Dduw; ac os amcana ffordd arall, lleidr ac yspeiliwr yw, yr ail dro, megys y tro cyntaf.

Wedi dangos rhesymoldeb "athrawiaeth bedyddiadau," cawn edrych yn mhellach i'r hyn a ddengys yr ysgrythyrau yn ei chylch. Dywed Paul wrth yr Hebreaid, er y dylent fod yn athrawon o ran amser, fod eisieu dysgu iddynt pa beth yw "egwyddorion dechreuad ymadroddion Duw," ac mai gwrthddrychau i fyw ar laeth oeddynt, yn lle bwyd cryf a allent gael, pe buasent gynnefin ag ef. Yna, ymresyma Paul fel hyn—"Am hyny, gan roddi heibio yr ymadrodd sydd yn *dechreu* rhai yn Nghrist, awn rhagom at berffeithrwydd; heb osod i lawr DRACHEFN sail i *edifeirwch* oddiwrth weithredoedd meirwon, ac i *ffydd* tuag at Dduw; i athrawiaeth BEDYDDIADAU, ac arddodiad dwylaw" (Heb. vi, 1, 2). "A hyn a wnawn," meddai efe, "os caniatâ Duw; canys," medd efe etto, gan ddangos y perygl, "anmhosibl yw i'r rhai a oleuwyd unwaith, ac a brofasant y rhodd nefol, ac a wnaethpwyd yn gyfranogion o'r Ysbryd Glân, ac a brofasant ddaionus air Duw, a nerthoedd y byd a ddaw; ac a syrthiant ymaith, ymadnewyddu drachefn i edifeirwch" (adn. 3—6). Os ydyw dyn yn agored i gael sail *drachefn* i edifeirwch a ffydd, paham lai i fedydd ac arddodiad dwylaw? Fe welir nad yw yn bosibl i rai sydd wedi derbyn bwyd cryf, ac yn syrthio wedi hyny, i ymadnewyddu drachefn; a'i bod yn bosibl i rai sy'n arfer llaeth, i osod sail drachefn i ediferwch, ffydd, bedydd, ac arddodiad dwylaw—ond mai gwell o lawer yw treio peidio, trwy fyned "rhagom at berffeithrwydd," "gan fod yn *hyderus* yn hyn, y bydd i'r hwn a ddechreuodd ynoch waith da, ei orphen hyd ddydd Iesu Grist." Pob un o'r Saint nad ydynt yn caru athrawiaeth "bedyddiadau," aed rhagddo fel y cynghora Paul, rhag iddo gael ei droi allan o'r deyrnas, ac iddo sefyll y perygl o fethu ymadnewyddu er dyfod i mewn drachefn. Ac os oes rhai o'r byd am wrthwynebu yr athrawiaeth hon, bydded iddynt wneyd hyny ar dir rheswm ac ysgrythyr, fel y gwypom ni pa le i edrych am y frwydr, er mwyn bod gerllaw.

J. D.

RHESYMAU PAHAM YR WYF YN SEFYLL DROS EGWYDDORION Y SAINT.

1. Y PETH cryfaf mewn cyfraith yw tyst: felly yr efengyl, yr hon yw "perffaith gyfraith rhyddid." Rhaid iddi hithau gael tyst dros bob achos. Ond y gofyniad yw, pwy sydd yn dystion? 1. Yr wyf fi yn dyst trwy weled, clywed, a theimlo; am hyny, yr

UPB

hyn wyf yn wybod ydwyf yn dystiolaethu; sef fod Duw wedi dadguddio ei ewyllys yn yr oes hon, a chodi proffwyd i sefydlu ei eglwys (Saint y Dyddiau Diweddaf) ar y ddaear, a bod y gweision o anfoniad ac mewn awdurdod. 2. Mae y Beibl yn dyst, yr hwn mae y bobl yn dweyd eu bod yn ei gredu; mae hwn yn son fod Duw am adferyd pob peth yn y dyddiau diweddaf, yr hyn ni all fod heb adferu yr eglwys fel ag yr oedd yn y dechreuad. 3. Mae yr Ysbryd Glân yn dyst; ond ni ellir cael hwn heb ufyddhau yn gyntaf. "Ni all y byd ei dderbyn," medd Crist; a dywedodd Pedr, "Nyni ydym ei dystion ef o'r pethau hyn, a'r Ysbryd Glân hefyd, yr hwn a roddes Duw i'r rhai sy'n ufyddhau iddo ef."

2. Nid oes yr un genadwri neu gommisiwn, ond a bregethir gan y Saint; canys mae y commisiwn i'w ddarllen fel y canlyn:—"Ewch i'r holl fyd, a phregethwch yr efengyl i bob creadur." Nid oes yma neb yn cael ei anfon ond apostolion; a chan fod sectau yr oes yn gwadu bodoliaeth apostolion, nid oes ganddynt hwy oll neb i gychwyn i bregethu, yn ol y genadwri hon; am hyny dylent beidio pregethu, neu addef apostolion a phrophwydi yn yr eglwys, gan gofio hefyd "nad yw neb yn cymmeryd yr anrhydedd hwn iddo ei hun, ond yr hwn a alwyd gan Dduw, megys Aaron." Galwyd Aaron trwy brophwyd, sef Moses; felly hefyd y galwyd Timotheus "trwy brophwydoliaeth ac arddodiad dwylaw yr henuriaeth;" a chan nad oes ganddynt ysbryd y brophwydoliaeth, pa fodd y dichon fod ganddynt gymmaint ag un pregethwr rhyngddynt, llawer llai eu holl athrawon yn weision i Grist? Hefyd, mae yn rhaid i'r gweision anfonedig bregethu i freninoedd ac archesgobion, offeiriaid a phregethwyr, yr un modd â'r annuwiolion; canys dywedodd Crist am bregethu i "bob creadur;" ac os oedd eisieu pregethu i'r offeiriaid Iuddewig, mae eisieu pregethu i bregethwyr ein gwlad ninnau.

3. Pe buasai Joseph Smith yn gau brophwyd, a'r Saint oll yn dwyllwyr, nid yw hyny yn profi fod cymmaint ag un o'r enwadau crefyddol ereill yn eglwys i Dduw: am hyny, nid ymdrechu dangos fod y Saint yn gau a ddylent, ond dangos eu bod hwy yn wir eglwysi; ac yr wyf yn tybied fod hyny yn ddigon o waith iddynt am un flwyddyn, o leiaf.

Yma gosodaf gynllun o'r eglwys wreiddiol, i edrych a oes rhyw sect yn ein gwlad yn ateb i'r portread. 1 Rhaid cael ysbryd y brophwydoliaeth, cyn y dichon neb fod yn dyst. 2. Rhaid cael tystion etholedig i sefyll dros y gwirionedd a ddysgir yn yr eglwys. 3. Rhaid cael yr eglwys yn un gymdeithas, ac ni all fod yn fwy nag un mewn modd yn y byd. 4. Rhaid i'r tystion fod yn alluog i derfynu pob dadl, trwy dystio, Fel hyn y dywed yr Arglwydd; am hyny, mae y gweision hyn yn gwybod pwy yw deiliaid bedydd, pa fath yw y dull, beth yw y dyben, &c; ac nid yn unig yn y pwnc o fedydd, ond pob pwnc arall a fyddo angenrheidiol i'r eglwys ei wybod. Pwy na ddymunai fod yn aelod yn y fath eglwys â hon?

R. Evans.

GWR CLOFF Y DEML.

Mawr mor enwog y mae'r hen wr cloff hyny a eisteddai wrth borth y deml, wedi myned yn y dyddiau hyn. Crybwyllir am dano yn mhob dadl ynghylch ffydd. Gosodir ef allan yn ddyn ffyddiog iawn mewn arian, ond nid mewn dim arall. Yr oedd mor ddiffydd â mynydd i dderbyn iechyd, os credwn yr hyn a ddyweda yr anwybodus. Mae yn rhesymol fod ganddo ffydd i dderbyn arian, onite ni arosai wrth borth y deml i'r dyben hyny; ond y cwestiwn yw, a oedd ganddo ffydd i dderbyn *iechyd*? Gofynwch i boll ddysgedigion yr oes, a dywedant, "Nac oedd." Eithr ymddengys fod Pedr, gydag Ioan, pan yn "dal sylw arno," ac yn gorchymyn iddo, "Edrych arnom ni," yn meddwl fod ganddo rywbeth heblaw ffydd arianog, oblegid nid oedd eisieu dal fawr sylw ar hono, am ei bod mor amlwg yn mhawb. Heblaw hyny, mae yn rhesymol i farnu fod cymmaint o gymhwysderau yn ngwr cloff y deml i dderbyn iechyd, ag oedd yn y gŵr cloff arall o Lystra (Act. xiv, 9) i dderbyn yr unrhyw. Wedi i Paul "edrych yn GRAFF" ar yr olaf, fe welodd "fod ganddo ffydd i dderbyn iechyd," a dywedodd wrtho, "Saf ar dy draed yn uniawn." Felly Pedr yn mhorth y deml; wedi dal sylw neillduol ar y cloff arall, a chael cyfle i weled beth oedd ganddo, beiddiodd ddywedyd wrtho am gyfodi yn enw Iesu o Nazareth. Paham y sylwai y ddau apostol mor neillduol, a dim ond Paul â dyben yn hyny? a pha fodd yr anturiai un apostol, yn fwy nâ'r llall, i iachâu eu cloffion, heb eu bod, trwy y ddawn o "wahaniaeth ysbrydoedd," yn gweled fod ffydd ganddynt? Trwy ffydd yn enw Iesu Grist yr iachawyd y ddau; ond os mai y cloff o Lystra yn unig a feddiannai ffydd, pa ragoriaeth oedd hyny iddo ef, os oedd y llall yn derbyn bendith heb ffydd? Os oedd dynion galluog i weithredu ffydd, yn derbyn iechyd hebddi, paham y dywedodd ein Harglwydd wrth dad y bachgenyn mud a byddar, "Os gelli di gredu, pob peth a all fod i'r neb a gredo? (Marc ix, 23). Y mae yn groes i reswm ac ysgrythyr i farnu nad oedd ffydd gan wr cloff y deml; o herwydd mae yr iechyd a dderbyniodd yn profi i'r apostol gael ei foddloni ynghylch ei ffydd, onide ni fuasai Duw yn ei fendithio, "canys heb ffydd anmhosibl yw rhyngu ei fodd Ef." Os caniateir mai yn ol ei ffydd y mae pob un yn derbyn, fe gredir fod ffydd hefyd gan y gwr cloff; ac os na allwn gredu hyny, fe'n "dychwelir fel tòn y môr, a hyny yn gyfiawn, am ryfygu cymmeryd dystawrwydd un rhan o ysgrythyr i wrthwynebu pendantrwydd rhan arall. Henffych i'r amser pan gaiff hen wr cloff y deml ddangos ei hunan etto o flaen y rhai a wadant ei ffydd yn y dyddiau hyn, fel y canfyddont fod Crist yn un a'i air bob amser.

J. D.

J. Davis, Argraffydd, Georgetown, Merthyr-Tydfil.